BASILICA CHYMICA[a].

SANATIONES *omnium morborum (vt hîc* [b] *etiam conuenientissimè significantibus* P.Seuerini *verbis vtar) sunt duplices.*

Vniuersalis, *quæ est ablatio Radicum seu impuritatum morbidarum, vel ab ortu hæreditarióve parentum semine,* [c] *vel postea alimentorum vsu & culpâ, siue externarum Impressionum Iniuriâ in Humanam Anatomiam insitarum : perficitur* Balsamo *Naturali Remediorum Humanæ Naturæ consentaneo* [d] *resoluente, consumente & dissipante Impuritatum seminarias Tincturas: corroborante verò, consolidante & custodiente Innatum Balsamum (quandiu enim, secundum Paracelsum, Humidum radicale manet in sua quantitate, non sentitur morbus.) Et quia hîc Iudicationum pluralitates, particularitates, ordines locum non habent, vno eodemq; Remedio absoluitur. Ideò non sine causa dicit Lullius, posse hãc vnicam supremam & vniuersalem medicinam, ad quam omnes medicinæ particulares reductæ sunt, corpori Humano administrari, sine Infirmitatis cognitione, quia sapiẽs Naturæ per suum instinctũ dedit ei Virtutes curan-*

Vna est communis omnium hominum Mumia, Spiritus vitæ : ergo & vna potest esse Medicina, quia morbus in homine nihil aliud est, quàm affectio quæ Mumia seu Spiritus vitæ

functio in homine impeditur: probatur Exemplis, videlicet solis, salis, panis, veneni, aëris, ignis, omnes homines indifferenter efficientibus: Horũ si summus sanatur, sanãtur inferiores.

di omnes infirmitates naturales & rectificandi se ipsam. Quatuor summa Morborum [e] genera exaltata [f] & consummata, vniuersali solummodo curationi subijciuntur (Epilepsia videlicet, Podagra, Hydrops, Lepra) ad quorum familiam omnes reliqui Inferiores morbi, tanquam ad fontes & principia, deducuntur. Optanda quidem esset Vniuersalis hæc Curatio, [g] sed pauci hoc diuûm munere digni habentur. Raymund. Lullius sedulò & fideliter Medicos, ad perfectionem aspirantes, iubet quærere Vniuersalem illam medicinam, quæ vna est sanatiua omnis Infirmitatis, [h] & confortatiua Spiritualium Virtutum, siquidem in ea, tanquam in vnum proprium subiectum facta est omnium Operatiuarum Virtutum totius Medicinæ (per tres Naturæ Familias [i] alioquin particulariter & confusè distributarum) Naturæ cursu Realis & Vniuersalis coniunctio, congregatio & colligatio: Et qui tale habet [k] omnium morborum Antidotum in hoc mundo, DEI habet Donum, quia Thesaurus est perennis, incomparabilis & innumerabilis. Quæcunque infirmitas hoc competenti adminiculo Naturali administrato non sanatur (siquidem ex denegatione auxilij, Digitum Domini Natura animaduertere non obscurè poterimus) tolerabilius tamen facit malum, donec Infirmum liberet

beret ipſe Deus Omnipotens.

Particularis, *in qua non ſemper Radices ipſæ,* [l] *vel Seminales Tinctura morborum tolluntur, ſed ſæpius fructus, ſymptomata, paroxyſmi, dolores mitigantur, prohibentur, ad exaltationes venire non permittuntur, excrementorum euacuationes inſtituuntur, & debilitatæ Naturæ corroborationes adiunguntur, Remediorum conſentaneis Spiritibus, qui morborum diuerſoria ſoli ſciunt. Nihilominus hæc Particularis Curatio, non eſt contemnenda: Sæpe enim in morbis grauiſſimis Vniuerſalis officio fungitur, quia Deus è miſericordia ſua quædam Secreta Particularia Vniuerſalia manifeſtauit, quæ in ſe continent Naturam totius Cœli,* [m] *alia totius Aëris,* [n] *quædam totius Terræ,* [o] *per quæ morbi facilè dignoſcuntur & curantur: Specifica enim & appropriata Remedia facta Spiritualia Vniuerſalem Curationem ſæpè æmulantur, Impuritatum Radicibus conſumptis, & Balſami Virtute confirmata. Vtique beati eſſemus in defectu Vniuerſalis, ſi ſaltem Particulares, ſubalternas, ſpecificas, indiuiduas, Curationum ſpecies attingere liceret. Hactenus Seuerinus.*

Viâ Particulari *Morbi materiales* [p] *expelluntur.* Primò *per vniuerſalia emunctoria, per quæ Natura Remediis adiuta materiam mor-*

bidam excernere & compescere consueuit, sequentibus viis septem, scilicet

per
- Vomitiua.
- Cathartica.
- Diuretica.
- Diaphoretica.
- Confortantia.
- Anodyna.
- Odorifera.

Secundò *Morbi fugantur Viâ Particulari, per Remedia appropriata & specifica, sicuti est*

- Septem Principalium Membrorum *corporis Humani.*
- Capitale, *scilicet*
  - Epilepticũ
  - Apoplecticum.
- Ophthalmicum.
- Odontalgicum.
- Pectorale.
- Cordiale.
- Stomachicum.
- Vterinum.

Specificum
- Febrile.
- Pestilentiale.
- Podagricum.
- Nephriticum.
- Hydropicum.

Dysen-

Dysentericum.
Venereum.
Venenatum.
Vulnerarium, *vlcerosum, pustulosum.*

a Liber hic inscribitur Basilica Chymica, quēadmodum nimirum in aula regia, seu principali, magnificus & pretiosissimus quarumcumque rerum apparatus, ita etiam hic non nisi selectissimorum medicamentorum. Videtur Germanicæ originis, quasi Balssamen.

b Nam in præfatione, eiusdem, Seuerini Dani vsus est verbis ex capite 14. ideæ Med. Philos. Multi putant Petrum Seuerinum non esse authorem Ideæ, sed Pratensem illum, cuius carmen in fine annexum est, quod comparatio carminis & totius scripti indicare videtur.

c Distinguendum est semen à spermate. Sperma est totū illud corpus, quod oculis cernitur, sed semen est pars in quolibet grano seu spermate.

d Remedia debent esse similia balsamo, summum est axioma medicorum à Dictatore Hippocrate in sanam Therapeuticam introductum lib. 2. de flatibus, & 2. aph. 22. Contrariorum contraria sunt remedia. Huic oppositum videtur Hermeticorum dicterium: Similia similibus curantur. Verùm nulla est contrarietatis apparentia, sed rectè vtrumque est intelligendum: Remedia nimirum similia debent esse naturæ, seu balsamo & calori natiuo, quem in expugnando morbo iuuare debent, contraria verò esse oportet ipsi morbo.

- Morbi sunt
  - Simplices quatuor morbi, ad quos omnes reliqui referũtur
    - 1. Lepra, cui affines sunt cutanei morbi,
      - Vlcera omnia, pruritus, scabies, alopecia, furfures, squamæ, fissuræ, cutis fæditates, pustulæ, anthraces, malum mortuum, cancer, carbunculus, furunculus, phlegmone, clauus, abscessus, vitiligo, morphæa, psora, achores, tineæ, gutta rosacea, lichen, impetigo, &c.
    - 2. Podagra, cui accedunt,
      - Colicæ, Nephritides, omnium dentium dolores, Arthritides, dolorificæ fluxiones, cephalæa &c.
    - 3. Hydrops, cuius sunt
      - Febres.
      - Apostemata vterina.
      - Icteritia.
      - Cachexiæ omnigenum genus.
    - 4. Epilepsia, ad quam referũtur morbi capitis & alij: vt,
      - Catarrhi, paralysis, palpitationes cordis, spasmi, vertigines, melancholiæ, apoplexiæ, suffocationes vteri.

Mixti

- Mixti & transplantati vnde
  - Catarrhi podagrici.
  - Paralyses.
  - Leprosæ.
  - Febres arthriticæ.
  - Noui morbi
    - Morbus Gallicus, vel Lues venerea, Anglici sudores, petechię, prunellæ, dysenteriæ, pleuritis.

Vel:

- Morbi sunt
  - Primi seu solitarij
    - Epilepsia.
    - Podagra.
    - Hydrops.
    - Lepra.
  - Secundarij & dependentes omnes.

f Ideóque etiam vocantur Astralia.

g Argumenta eorum, qui negant, videri possunt apud Doringium de Medicina & Medicis.

h Docuit tamen experientia, medicinam hanc, dosi, quantum par erat maiori, exhibitam, etiam mortem intulisse, sed placidissimam. Ergo eam omnis dolorifici sensus expertem esse, necesse est.

i Vegetabilium, mineralium & animalium.

k Habuisse fertur, Arnoldus Villanouus, Basilius Monachus, qui tecto nomine Asam Phalaiam, quasi ἀσφαλείαν, hoc est, securitatem, nominat. Paracelsus & alij. Crollius se vidisse & gustasse fatetur apud Michaëlem Sendiuogium Polonum.

l Quia interdum fit, vt ipsæ Tincturæ radicesque hâc peculiari sanatione sanentur.

m Vt Sol habet signaturam Solis cælestis.

n Vt Ros majalis.

o Ros Solis siue Rorella.

p Qui cum impuritate, & Tartaro coniuncti sunt.

q Sanatio alia est:

- Vniuersalis & perfecta ablatio, impuritatũ seu radicum morbidarum mixtione nõ necessariâ in humana anatomia insitarum, quæ balsamo naturali remediorũ naturæ humanæ cõsentanea perficitur, resoluente, consumente & dissipante impuritatum seminalium tincturas, corroborante verò, consolidante, custodiente innatum Microcosmi Balsamũ, & hæc requiritur in morbis
  - Hæreditariis, & qui ad perfectionem peruenerunt.
  - Consummatis
    - Epilepsia.
    - Podagra.
    - Hydrope.
    - Lepra.
- Particularis, in qua non semper radices ipsæ vel seminales Tincturæ morborum tolluntur, sed sæpius fructus, symptomata, paroxysmus, dolores mitigantur, prohibentur, ad exaltationem peruenire non admittuntur, excrementorum euacuationes instituun-

tuuntur, & debilitatæ naturæ corroborationes adiunguntur. Hæc locum habet in morbis infra nominatis, qui nondum ad extremitates peruenerunt, & eorum affinibus seu congeneribus.

1. Vniuersalis curatio fit per ablationem, resolutionem, & consumptionem: iisdem modis etiam procedendum vt in particulari.

Ablationes, resolutiones, consumptiones fiunt per
- 1. Vomitiua.
- 2. Cathartica.
- 3. Diuretica.
- 4. Diaphoretica.

2. Perficitur vniuersalis curatio per corroborationem Balsami naturalis, consolidationes, regenerationes, virium refectiones, humectationes, malignitatis sedationes.

Hæc omnia fiunt particulariter per
- Confortantia.
- Anodyna, adde odorifera
  - Humectantia calorem.
  - Sitim sedantia.
  - Sanguinis missionem.

Particularis curatio solùm fit per specifica. Sed specifica illa semper sunt cum proprietatibus Vniuersalis: Aufferunt nimirum, resoluunt, & consumunt, denique sunt particularia & singularia singulis indiuiduis partibus.

r Remedia chymica & specifica 1. ritè præparentur. 2. ritè præparata iustis & appropriatis vehiculis. 3. iusta dosi seu quantitate, exhibeantur. Hæc etiã specifica aut specialiora remedia ita sunt comparata, vt nisi ab eo, qui Methodo medendi benè instructus sit, cum felici successu vsurpari

queant, vnde non demiretur, aut Crollium arguat, si fortè quis empiricus, in eorundem applicatione, citra discretionem, sine votóque suo frustretur.

I.

VNIVERSALE DIGESTIVVM seu maturatiuum.

IN morbis, [a] *qui constant ex Impuritatibus mobilibus* [b] *superficiariis, qui non egerunt fixas radices,* [c] *neq; ad difficiles coagulationes* [d] *destinati, quod ex dolorum signaturis* [e] *& symptomatum inconstantibus & turgidis efferuescentiis deprehẽditur, quales sunt Febres* [f] *plurimæ, Catarrhi, Tusses, Raucedines & similes affectus, in illis non opus est Digestiuo, tutò & subitò tolluntur Purgantium & Mundificantiũ ope. Impuritates verò Febriculosæ* [g] *& Inflammatoriæ, quæ Tincturas habent difficiliores, quoniam resolutiones & Vaporum coagulationes admittunt fixas: difficulter resolubiles (tales in suspectis* [h] *partibus & consentaneis mineris perpetuò recipiuntur,) per* Concoctionem *Hippocratis, vel* Mitigationem *Paracelsi, seu* Epicrasin *Galeni, (æquipollentes videlicet indicationes curatiuas) tutissimè & conuenienter curantur: non obtemperant enim facultatibus crudis Purgantium medicamentorum communium, quæ corporeis & crudis spi-*